

Joachim Heinrich Sibrand

Programma, Qvo Rector Vniversitatis Rostochiensis, Joachimvs Henricvs Sibrand ... Ad Exeqvias, Virgini ... Annæ Catharinæ Cochen ... Dominæ Maxime spectabili, More Christiano, Pro status gravitate, et officii splendore, An. MDCCXXVI. d. 6. Februar. parandas, Omnes Omnivm Ordinvm Proceres, Ac Cives, invitat peramanter & officiose

Rostochii: Typis Io. Iacob. Adleri, [1726]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1793383693>

Druck Freier Zugang

Circa 80 Rostocker Proctorath-Programme, meist
Todesfälle in Rostocker Bürgerlichen Familien betr.
Größen Heilb und dem rechtzeitigen Todegündet.
Alphabetisch geordnet.

Litr. A — H.

Im Juni 1859 aus dem Nachlaß des Graf. Hofrath Piper
zu Güstrow erworben.

(Zinsen aus den Familien v. Klein, v. Kravitz u. a.)

82 Stücke

Mkib Gen

2/3I-40

Rein.
1833

F. A. Aepinus, + 1758.

A. Ahrend, + 1730.

Anna Kohl, n. Ampel, + 1709.

Cath. Ampel, vid. Keinpi, + 1725.

Magd. Brand, ux. O. P. Möller, + 1733.

J. H. Balke, + 1778.

J. H. Becker, + 1774.

P. Becker, + 1753.

J. J. Bentzien, + 1725.

Cath. Marg. Beselin, vid. Jac. Burgmann, + 1721.

Just. Reg. Beselin et Ann. U. Hever, vid.

Ch. M. Steven. Roff, + 1742.

V. J. Beselin, + 1755.

Cath. Bloeksdorff, vid. Viet. Ruffen,

+ 1715.

Cath. Burchard, n. Bourgund, + 1740.

Ch. M. Burchard, + 1742.

Jac. Burgmann, + 1724.

J. H. Burgmann, + 1746.

J. P. Burgmann, + 1775.

J. Carmon, + 1743.

J. H. Carstens, + 1731.

J. F. Celle, + 1729.

P. Ciese, + 1746.

Ann. Cath. Coeh, + 1726.

G. Crause, + 1723.

Ch. Crule, + 1748.

J. F. Crüll, + 1757.

J. A. Curtius, + 1740.

J. Ch. Dancwarth, + 1755.

Anna Decker, conj. Meinauni, + 1739.

G. Deharding, + 1747.

Gerst. Jul. Dittmar, ux. J. Carmon.

Ag. Doercks, conj. F. A. Aepini, + 1736.

Ch. Doercks, n. n. Nettelbladt, + 1753.

Marg. Doercks, n. n. Lief, + 1755.

J. A. Duve, + 1728.

Ann. Soph. Eggerdes, ux. G. Ch. Handwigen,

+ 1743.

Math. Joh. Eggerdes, + 1718.

Math. Hinr. Eggerdes, + 1722.

J. L. Engel, + 1758.

H. A. Engelen, + 1734.

H. Ch. Engelen, + 1742.

J. F. Eyllers, + 1749.

Chr. El. Foerster, vid. Ch. R. Holten, + 1734.

Cath. Chr. Fischer, vid. A. Willebrandt,

+ 1742.

Hel. de Klein, nat. Gerdjen, + 1730.

P. Gerling, + 1778.

H. Goltermann, + 1733.

Ann. El. Groth, vid. Krauel, +1739.

Alb. Fleins, +1733.

Matth. Ben. Hering, +1750.

G. Herkepaus, +1745.

Cath. Mar. Eyler, geb. Kitten, +1756.

Ann. Soph. Holsten, conj. J. D. Spalding, +1740.

El. Kopp, norm. Crull, +1766.

Ann. Hedro. Korn, conj. V. J. Besselin, +1730.

El. J. Jörck, +1728.

Joh. Joach. Jörck, +1729.

P. Chr. Kämpfer, +1755.

Joh. de Klein, +1732.

Wend. Kleinschmidt, vid. J. J. Besselin,
+1726.

Ann. Marg. Knefbeck, conj. H. Golden-
mann, +1738.

A. L. Knefbeck, norm. Kopp, +1747.

D. H. Koepcke, +1731.

G. W. Koepcke, +1732.

F. E. Kohl, +1738.

Anna Kortholt, vid. J. Lindemanni,
+1743.

A. J. v. Krackevitz, +1732.

J. Krauel, +1750.

29.
PROGRAMMA,
^{QVO}
RECTOR VNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS,
JOACHIMVS HENRICVS
SIBRAND,

V. J. D. & Prof. P. O. Facult. suæ Senior,
& hod. Decanus,

25
AD EXEQVIAS,
VIRGINI,

SVMME REVERENDÆ, PRÆNOBILISSIMÆQVE,

ANNÆ CATHARINÆ COCHEN,

Coenobii Sanctæ Crucis, quod Rostochii
servatur,

DOMINÆ Maxime spectabili,

MORE CHRISTIANO,

Pro status gravitate, & officii splendore, An. MDCCXXVI.

d. 6. Februar. parandas,

OMNES OMNIVM ORDINVM
PROCERES, AC CIVES,

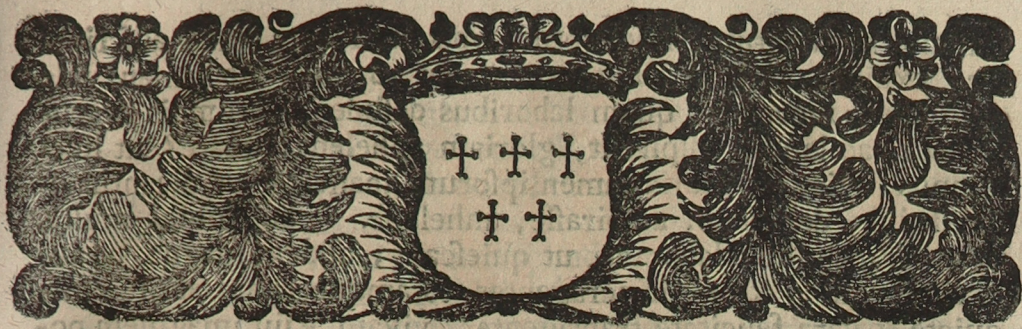
invitat peramanter & officiose.

ROSTOCHII,

Typis IO. IACOB. ADLERI, SERENISS. PRINC. & ACADEM.
Typograph.

PROGRAMMA
RECTOR UNIVERSITATIS ROSTOCKENSIS
JOACHIMVS HENRICVS
SIBIRAND.
V. J. D. & Prof. P. O. Facult. Theol. Senior,
& hoc. Decanus,
AD EXEQUIAS,
VIRGINIS
SUMME REVERENDAE, PRAENOBILI-
SSIMAEQUE,
ANNE CATHARINAE
COCHEN,
Conobii Sanctae Crucis, quod Rostochii
sitavit,
DOMINAE Maxime spectabilis,
MORE CHRISTIANO,
Profatae gratitudo & officii splendore, etc. MDCCXXVI
& c. Thoma. paravit,
OMNES OMNIUM ORDINUM
PROCEDES, AC CIVES,
invitat pertractant & officiole.

ROSTOCKIA
Typis IO. JACOB. WILHELM. SENIENSIS PRINC. & ACADEM.
Typograph.

A + Ω.

Uæ cito transeunt tempora;

quæque suæ vicissitudinis vertigine nostra secum abripiunt & facta & fata, utut aliquando afferant gravia onera, utut tantas humeris mortalium imponant ærumnarum sarcinas, quibus sustinendis demerguntur alii, alii satis onerati ægrè procedunt; adeo tamen levi pede transfiliunt, ut præteriti temporis vestigia requirens omnis, vix inveniatur quicquam. Quid est, quod superest ex omni ævo hujus orbis, cujus dies *velociores transivere sicut radius textoris?* nisi gracilis memoria, quæ, quam sedulo custodiatur, perit instar somnii evanescentis, instar nebulæ deletæ; Subsequens hora antecedentem ignorat, & dies diem premens, non habet quicquam cum illo commercii. Dies diem, mensisensem, annus annum, parit & sepelit, auget & minuit, prodiit & deglutit, ut pereant omnia tandem. Semitam prætervolantis avis num & reles & prosequeris tuto? sed reles facilius & felicius, vestigiis temporum. Via navium, altos Oceani fluctus secantium, non ita cito extinguitur propriâ aquarum spumâ, ac tempus semet ipsum rodens corroditur, extinguitur. Imo vero ultimum domicilium, in quo coacervata reperire licet omnia, est alta & profunda oblivio. Sic fugit & levioribus pennis avolat omne tempus, & temporis gloria, & gloriæ memoria, verbo, rerum omnium monumentum est

unicum momentum, imo totus orbis in fronte quasi adscripta hæc exhibet verba: *Vanitas, & iterum vanitas*. Et tamen vide quid agant mortales, quam laboribus defudent, ærumnis excruciantur, ad laudes adspirent, gloriam anhelent! quare? ut licet tempus fugiat, memoria tamen ipsorum maneat; ut dicantur olim fuisse, defudasse, adspirasse, anhelasse. Suscipiunt multa, ut auferant nihil; laborant, ut quiescant; audent magna, ut audiant magni; & omnia peragentes, totamque vitam absque ulla quiete & vera felicitate transigentes, vivam se sui imaginem posteritati exhibere putant, quæ (pro ipsorummet judicio vano) salutandam, osculandam, venerandam, timendam, admirandam, laudandam sese commendat aliis. Sed ut disrupta bulla, ut aquæ præterfluens rivulus intra dehiscentem, terram absorptus, ut fumus, ut præteriens rumor, sic perit gloria mundi. Quæ ergo manebit nominis fama? quondam extabit laboris & laudis monumentum? O miseros! *quos gloria vexat inanis*. Nullum ergo verum atque stringens argumentum, quo ad bene agendum incitetur aliquis, ex gloriæ subsequenti & memoriæ superstitis deprometur thesauris. Prouti enim cineres mortuorum, criminatibus malevolorum læduntur nequiquam, nec mordaces invidi habent, quod rodant in ossibus quæ tinea rosit, tempus exedit, & putredo consumpsit, sic omnibus plausibus & laudibus nulla ex parte emendatur fors & conditio defuncti. Hunc ergo fucum, memoriam posterorum, qui habet pro fine unico actionum, omni fine excidit; imo hoc præmium, si nullum restaret aliud, facit sagacior tanti!

Hæc scribens, nolo associari iis, qui sordidis suis voluptatibus sepulti, ferarum instar & vivere & perire homines putant, nec ullatenus omnem nominis gloriam, aut famæ post mortem conservationem pro titivilitio habeo; illis tantum loquor, qui turgido spiritu regi se patiuntur, & omnia dirigunt in eum finem, qui non pro fine, sed pro accessorio præmio virtutis habendus est, puta, ut laudentur, & post mortem jactitentur. His Mausolæorum structoribus monstrandum esse opinor quam sit inanis, quamque frustraneus omnis labor, qui fucum pro redhostimento expectat. Cum Christiano autem ita non esse agendum opinor, cui non gloriosa apud posteros sui memoria, sed status animæ nunquam intermorituræ, gloriosius brabeum est, ad quod appetendum totus totus tendit. Huic non tempus, sed æternitas gloriam parant; hic non carminibus se cani, sed hymnis & jubilis gloriæ Deum canere; non memoriæ mortalium inscribi, sed numero cœlestium adscribi; non musicis choris celebrari, sed angelorum choris interesse & adjungi; non in imagine & statuis spectari, sed facies Dei beatissimas spectare; exoptat, sperat, curat, allaborat. Et hoc quidem satis recte. Quando enim perit, esse incipit, & cum omnis memoria obsolescit, suam non obsolescere novit felicitatem.

Hic

Hic dum est primus isque primarius Christiani finis, ut plangat, quo æternum lætetur, militet, ut triumphet, certet, ut coronetur, opus est, ut cuius versetur ille ob oculos, quo subdat calcarea spiritui intra cancellos destinatos prompte currenti. Interim tamen laudandus erit & ex hoc capite Christianus, si famam post mortem, si gloriam nominis sui inter homines respicit & conservari curat. Non sunt quæ spondentur Christiano, felicitates temporales, æterna enim respicienda sunt potissimum, sunt tamen & inter beneficia Dei recensendæ felicitates temporales, quas possidere, nec Deo displicet, nec invidendum esse ducimus cuiquam.

His merito adnumeramus gloriam nominis, & memoriam laudatam defunctorum, ad quam requirendam ab ipsa natura incitatur quivis. Duplicem rerum suarum habet judicem homo, alterum Deum, cujus reverentia, amore & fiducia regi oportet omnes; alterum proximum, virtutibus veris deditum. Utrique satisfaciat opus est. Illi, per fidem, ad acquirendam in iudicio sententiam benignam; huic, ad procurandum bonum de suis actionibus testimonium. Illi placeat, quia opus est, huic placeat, quia bonum est. Ea quidem est sors mortalium, quod satisfacere cujuslibet nequeamus iudicio. Siquidem, quod aliis placet, aliis displicet, quod rejicit hic, eligit ille, hinc Polypo mutabilior esset, qui captui omnium inservire contenderet. Attamen, licet quotidiana experientia nos edoceat veritatem triti: Laudamur ab his, culpamur ab illis, facile negligenda esse dicimus iudicia eorum, qui nulla re, nisi sordibus suis contenti, suis criminationibus momizationibus & invidia polluere omnes audent, quos suos non reperiunt sodales. Eorum vero iudicium, eorum plausus, eorum laudes putamus esse exspectandas & expetendas, quibus virtus placet per se, cuinam etiam insit subiecto, quique naturam virtutis magis, quam fucam ejus speciem requirere didicere. Hoc præsupposito facile patet, quænam sit fama famosi, & ex pravitatem operum inclarescentis, ea nempe, quæ fuit *Demetrii* templum Dianæ Ephesinum incendit. Qui Mausolæum sibi, & monumentum gloriæ erigens, hypocrisin pro fundamento struit, huic scelera & perversos affectuum insultus superstruit, imo audaciâ tanquam corona exornat, hic, statuam & arcus triumphales erigere opinatus, numellas erigit, quibus nomen suum affixum æterno opprobrio durat. Quid juvat ejusmodi memoria, quæ quoties recurrit, toties exosam flagitiorum seriem revocat? Honor ergo ex honestis oritur, nullaque est gloria nisi ex studio veræ virtutis, ideoque honor iis competit nullus, qui quantopere in vita fuerint vel honorati vel spectati, istam post mortem obtinent spartam, ut nomina ipsorum absque screatu pronunciare audeat nemo. Cujus itaque opera hac gloria gaudent, ut in honorem Dei & commodum proximi directa sint, ille sibi ipsi suis factis monumentum æternum gloriæ immortalis erigere dicendus est. Ad hunc obtinendum finem cuilibet statui patent viæ, quan-

B

doqui-

doquidem probitas & fides in demandato vel officio vel munere, omnibus nostris actionibus hoc addunt pondus, ut monumentis mereantur inscribi. Non enim, quod vixerimus, sed quam bene vixerimus, venit in censum. Habet ita opifex, quod opificii sui apta & prompta executione sibi struat monumentum, quando excitatur laudata sui memoria in iis, quorum necessitudinibus inservire fuit solitus. Habet miles, quod fortitudine sua patriam sibi reddat devinctam, & heros dicatur, quando salutem suam ipsi fert patria acceptum, in securitate degens. Habet mercator, ex quo laudetur, suam nempe sedulitatem, curam & vigilantiam, quibus ad commodum Reipublicæ, levamen egenorum, in dispensationibus circa necessitates vitæ Civilis, confert maximum. Habet & literatus, quo perennet suam famam, docendo vel ore vel scriptis, investigando veritatem, supprimendo & excutiendo errores, corrigendo mores perversos. Habet & imperans, & subditus, & dives, & pauper, ex quo laudentur, quando salva veritate hic vel ille dicitur vel imperasse bene, vel obedivisse prompte, vel dedisse lubenter, vel expetiisse decenter. Immo nec ipsa natura invida est gloriæ virtuosorum, cum vel corporis vires, vel ingenii dona, vel sensuum vigorem, vel morum ornatum videamus suppeditari cuilibet pro suo statu & conditione, adeo, ut fideliter hæc sibi concessa administrans dona, eaque in gloriam Dei & usum proximi dirigens, haud habeat quod laboret multum, aut sollicitet avide, aut emat care virtutum suarum præcones, aut jacturam sui dolentes. Ita succrescit fama & honoris monumentum ex quolibet opere virtuoso.

Nec opinetur quisquam hac gaudere felicitate sexum solummodo masculinum, quia neque negligitur a natura sexus sequior, neque destituitur eadem gloriæ appetitione. Non dicam de turgidis quibusdam mulierculis, quæ propria ambitione seductæ, invidia excipere solent masculos, siquando majora ipsis vident concessa; quæ regimen domesticum affectant, ut sint scilicet laudatæ, & emergant præ omnibus; quæ πολυπραγμοσύνην didicere, quo immisceant sese iis negotiis, quæ ipsa natura ipsis denegavit. Hæ enim metam transfiliunt, & Medæ passionibus faventes, sui, suæque conditionis obliviscuntur. Dicam de iis, quæ suas vires exercentes, laudabiliter ad laudes adspirant, quas ipsis invidet nemo. Non quidem omnibus datum est, ut literarum cultura semet distingvant, & literarum monumentis suam orbi literato tradant memoriam, prouti alias ex Matheseos cultura, astrorum indefessa observatione, Physices perscrutatione, Philosophiæ organicæ meditatione, Poëseos ornatu, Historiæ tractatione hodie num novimus laudatas, quanquam & alias infelicitè satis sanctiora tetigisse studia recordemur; ast, patent omnibus & singulis aditus ad gloriam veram, hanc solummodo, si observaverint regulam; ut probitas & fides in demandatis officiis sit curæ cordique. Est enim ex re omnium fœminarum, de re publica bene mereri,

mereri, & laudari publice ob ea, quæ fiunt privatim. Ea sane materfamilias, quæ in gloriam Dei & commodum Reipublicæ peperit liberos, eosque in timore & adhortatione ad Deum educavit probe, quæ mariti necessitates juvat, rem æconomicam probe dispensat, humanitate & affabilitate solatio est ex curis publicis delassato marito, imo suam prudentiam sociat arduis mariti consiliis, atque exhilarando, leniendo, compescendo, & marito & omnibus domesticis suam probatam reddit dulcedinem, patientiam & circumspeditionem, ea inquam non quid minus meretur gloriæ Viris maxime laudatis. Fides enim cujuslibet in suo statu, negotiis & operibus diadema est fulgidum, jubar excellens, ornatus maximus. Hinc ergo omnibus fœminis maritatis, quæ Deo inserviando, proximo conducendo omnem navant operam, parantur splendidissima honoris Monumenta. Imo, quod decoris, quod svavitatis, quod dulcedinis, prudentiæ, tolerantia, patientiæ, formositatis, laboriositatis, & reliqui decoris maritata possident, ipsâ natura propitiâ eum in finem videtur in eas collatum, quo splendeant ex ipsis familiæ, & ex familiis matresfamilias, atque ita grata memoria earum maneat perennis.

Sed quas videmus extra matrimonium vivere Virgines, numne his denegavit natura, per quod nominis sui Monumentum procurent? Ita sane sentiunt plurimi. Utut enim videamus eas comptas, ornatas, virtuosas, laudamus quidem eas in quantum placent, sed dum ex hoc earum statu redundat ad Reipublicæ commodum parum, in iis post mortem laudandis occupamur parce. Ast vero quis huic subscriberet sententiæ, aut perditæ praxi? Ad Virgines Sanctimoniales præsertim digitum intendo, probe gnarus, quantopere a Virtutis tramite deflectat orbis, quando illis quas Regnantium privilegia, quas Principum immunitates, & Ordinationes volunt esse venerabiles, parum exhibetur venerationis à sciolis nonnullis, & deliciis mundanis deditis hominibus. Verum est, occultantur Sanctimoniales, factis suis votis, ab omni thrasonismo pomposi & luxuriantis orbis, vitam degunt privatam & solitariam, negotiis publicis non interfunt; hinc vero juberentur non interesse multa gloria celebratissimis Christianis? Dico sane: Monumenta Sanctimonialium plus habent honoris, plus laudis, plus gloriæ, monumentis hem! quam multorum, etiam de Republica bene meritorum. Omnibus tribubus Israëlitis, cum tribuebantur per sortem patrimonia & bona hereditaria, memini, Aaroni & omnibus ipsius filiis tributum esse nihil; quare? ut essent viliores præ suis fratribus? Non, sed ut excellenter, ut antecellerent omnes, ipso Deo dicente *Num. XII. 20. In terra eorum non habebis possessionem, & pars non erit tibi inter eos, EGO SUM PARS TUA, ET POSSESSIO TUA inter filios Israël.* Sic felicitati Sanctimonialium esse annumerandum opinor, quod destituantur ordinariis & vulgaribus mediis erigendi sibi honoris monumenta. Etenim ipse Deus noluisse videtur concedere, ut eri-

gatur Sanctimonialibus monumentum manibus nisi sanctis, dum ipsemet circa eadem occupatur paranda. Huc pertinet prærogativa ista sanctioris Characteris, quem in Sacro Codice Virginibus concessit sanctissimus, ut si quid fidum aut commendatum describit, omne hoc sub nomine & schemate virginis tradat. Ipsa Ecclesia adducitur Christo, ut virgo impolluta & casta, *2 Cor. XI. 2.* Anima sanctiori desiderio adventum Christi expectans, Virgo prudens audit, *Matth. XXV.* Status eorum, qui sanguine Christi mundati, præeuntem agnum Dei, doctrinæ puritate & morum probitate sequuntur, est status Virginum, *Apoc. XIV. 4.* Ipsa Hierosolyma cœlestis a cœlo descendens, ut sponsa bene ornata descendit, *Apoc. XX. 2.* Imo, quod reticendum nefas est, totius mundi salus & beatitudo ex virgine prognata est. Hæc omnia declarant & nomen & characterem & statum Virginum, ita esse in oculis divinis pretiosum, ita charum, ita commendatum, ut dubitet nulus ad tantam eas evehere gloriam, ut etiam sanctissima mysteria nomine & schemate Virginum involvat & insinuet.

Quapropter inter deliria excœcatorum terricolarum referendum esse ducimus, quod Virgines provectioris ætatis, nos pudeat, quasi vero afferret Virginitas dedecus. Maximum cœteroquin honoris monumentum est, quod Virgines frequentiori, intimiori & intensiori, (non dicam semper instruuntur,) sed instructæ esse queant cum Deo familiaritate, præ multis maritatis. Ipse etenim Apostolus *1 Cor. VII. 32. 33. 34.* monstrat, quomodo ex neglecta hujus ævi cura, fluat diligentior cura eorum, quæ Deo placent, adeo, ut ad preces vigilantiores & magis cordatæ, in compescendis affectuum insultibus accuratiores, & magis liberæ, in curandis rebus spiritualibus magis evadant Virgines attentæ, quam maritatæ, quibus obstrepunt curæ domesticæ, quarum preces gemitu ob anxietates externas interpolantur sæpius, quarum distrahuntur nonnunquam cogitationes vanitatibus multis, utpote quæ non sibi sunt relictæ, sed aliis inserviendo sibi ipsi inservire quandoque impediuntur. Hem! quam magnificum gloriæ est monumentum, Christianismi finem primarium tanquam solitarium ferme observare posse! Huic tandem accedit, quod male reputentur Sanctimoniales nihil ad usum publicum conferre, quæ tamen, sibi demandato officio fungentes, conferunt maximum. Qui noverit tantum, Cœnobita inter Lutheranos non ex superstitione meriti vel erigi vel tolerari, facile videbit quomodo ordinationes & institutiones Cœnobiales hoc duplex Sanctimonialibus demandent officium, nempe ut necessitates publicas diligentibus & ardentibus precibus Deo offerant, quo salus & benedictio in provinciam, urbem, regionem, statum, &c. derivetur; deinde, ut educandis puellis adolescentibus, instituendis iisdem in pietate, œconomia, & quovis exercitio laudato sese applicent, quoties ab ipsis desideratur. His ergo, si cum integritate & mentis & operæ incumbunt Sanctimoniales officiis, quos non cordatos Reipublicæ Cives

Cives sibi obstringunt? & quis non erit, qui omni veneratione excipiet easdem? Non enim sunt nostra Cœnobîa asyla pigritiæ iis, quæ labore manuum semet alere detrectant; neque sunt refugia idololatriæ supersticiosæ earum, quæ de providentia divina desperant; sunt potius receptacula & beneficia, iis concedenda, quæ duplicis hujus officii observatione sedula, dignæ evadunt beneficiis. His ergo rationibus inductus dico, utut lateat virgo Sanctimonialis intra negotia privata tam spiritualia quam temporalia, quamvis deliciis mundanis non delectetur, nihilo tamen minus parari eidem monumenta honoris, & à Deo & à quovis Christiano ingenuo. Hæc scribens supersedere possum omni ulteriori probatione, dum triste hoc scripturæ genus jubet producere in medium, exemplum aliquod laudatissimum, cui tota subscribit Civitas. Puto in Salvatore suo placide defunctam *VIRGINEM, Religiosam, Summe-Reverendam, Prænobilissimam, & tam Officii Gravitate, quam Fidei Dexteritate, & Morum Integritate maxime conspicuam, VIRGINEM ANNAM CATHARINAM COCHEN, Cœnobii Sanctæ Crucis, quod Rostochii servatur, DOMINAM Gravissimam, maxime spectabilem, cujus merita novit Patria, cujus virtutes prædicant Exteri, cujus obitum luget Pius unusquisque.* Huic non nos erigimus honoris monumentum, sed à Deo erectum, publice tantum monstramus. Qualia enim laudabilia desideras unquam facta, in hac nostra pie defuncta reperire licet concentrata. Religionis Candorem, si requiris, invenies statim in hac vere Relegente, quæ recte de Deo & divinis rebus sentiens, amore Divino flagrabat, amore in proximum ad beneficia a nemine nisi solo Deo numerata incitabatur, tota tota enim vita non fuit ipsi nisi tempus nimis angustum ad exercendam suam animam in placitis Divinis. Et generis forma & virtutis jubare distinguebatur, quare diversos defunctæ nostræ status & conditiones recensere, est Laudem bene meritam explanare. Generis quod spectat nitorem, fatemur coruscam fuisse defunctam nostram parentibus de urbe Patria, Roseto nostro, meritissimis, & suo candore, prudentia & meritis celeberrimis. Nata enim est beate defuncta Rostochii, Anno M. DC. LXI. die 29 Octobris, Parentibus, nunc quidem beate in Domino mortuis, quondam cives inter & incolas Rostochiensis spectatissimis. Salutabat enim Patrem, Virum Prudentissimum, Amplissimum, Dominum JOACHIMUM COCH, Senatorem Rostochiensem; Matrem vero omnibus virtutibus decoratam Matronam, pariter inter cœlestes jam degentem, ANNAM CATHARINAM SCHÖNERIN. In Linea Paterna descendit ex Avo, Viro Prudentissimo & Amplissimo, JOACHIMO COCH, Senatore Rostochiensi Gravissimo; & Avia, SOPHIA CLINGEN, Viri quondam Illustris & Excellentissimi, Domini BARTHOLOMÆI CLINGEN, Serenissimi Ducis Megapolitani Consilarii intimi, & Professoris in Academia Rostochiensi Filia. Avo materno gaudebat JOHANNE SCHÖNER, Medicinæ Doctore Experientissimo, ejusque Professore in Universitate Gryphica celeberrimo; Avia ma-

C

terna,

terna, CATHARINA ERSKENS, Consilarii & Præsidentis Svecici, Domini Walteri Erskens, Sorore germana. Proavum, in Linea Paterna habuit Virum Consultissimum, CHRISTIANUM COCH, Consulem Güstroviensem gravissimum, & Serenissimi Ducis Megapolitani ULRICI Consiliarium spectatissimum: Proaviam, MARGARETHAM DOHNSTEIN. Proavus in Linea Materna fuit Vir Experientissimus ac Doctissimus, MARTINUS SCHÖNER, Potentissimæ Anglorum Reginae Archiater; Proavia vero LUCRETIA BETHONS. Abavum Paternum nacta fuit JOACHIMUM COCH, Consulem Güstroviensem; Abaviam Paternam ANNAM SCHÜTZEN: Abavum Lineæ Maternæ numeravit MARTINUM SCHÖNER, ex antiquissima & celebratissima Schönerorum in Thuringia Gentē prognatum; Abaviam denique Maternam, MARIAM BECKENDORFF. In omnibus his, & reliquis majoribus utriusque lineæ, repositus fuit splendor beatæ nostræ DOMINÆ, adeo, ut si luberet ascendere ulterius, hæc ipsa gens dimicaret de antiquitate, virtute, gloria & meritis cum multis aliis. Sed jubemur, ut hæc de generis & familiæ recensione sufficere jubeamus, ne videatur defuncta nostra magis ex majorum sanguine & factis, quam propriis laudibus ornata atque laudata.

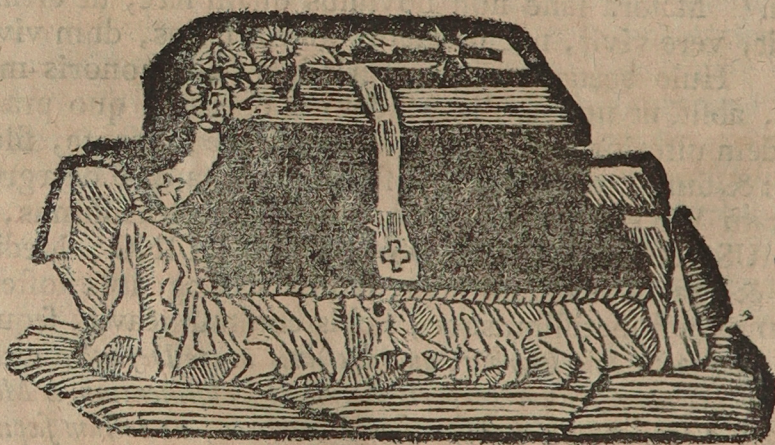
Hæc fuit series encomiorum in beatam nostram cumulandum, ut non indigeamus venustatem ab aliis depromere, sed suis illam pingere valeamus coloribus. Posteaquam enim beata nostra, quæ & vitam & honorem, & Christianismum opere & cura piorum Parentum acquisivit, paucis a nativitate annis orbata Parentibus reddita fuerat, ut solent flores teneres abs hortulanis provide quidem, sed non adeo molliter tractari, quo educuntur postmodum eo melius, statim sollicitam Dei curam ipsa harum afflictionum determinatione experta fuit. Et ita in tenerrima jamdum juventute dicenda erit præparata ad gerenda graviora, imo & ad recipienda svaviora, quæ in subsequente ætate concessa ipsi videbimus copiose. Neque defuit laudanda diligentia Sororis germanæ Lüdersenæ, in instituenda Nostra & educanda, quo assuesceret Christianis & bonis moribus. Hujus enim curæ usque ad annum ætatis XVI. fuit commissa, non sine multo cognatorum gaudio, suoque emolumento. Hinc & factum, quod Deo ita clementer dirigente, Serenissima Princeps Megapolitano-Güstroviensis MAGDALENA, & reliqu. gloriosæ memoriæ, gratia sua exceperit nostram defunctam, & ministerio Virginum Aulicarum sociaverit eandem. Spectabatur tunc ejus Pietas insignis, obsequium promptum, fides integra & candor infucatus, adeo, ut in hocce Virginum Aulicarum numero fuerit, donec evocaret sapientia Divina Serenissimam Principem, ex numero mortalium. Sed quia indignam Gratia Principis sese reddiderat nunquam, clementiam Serenissimæ Principis AUGUSTÆ, & reliqu. in gaudium terrarum Megapolensium, Nobis superstitis, & Darguhni residentis, iterum invenit, ut quod antea occupaverat munus, observare dignaretur. Usque dum XXXI. Annis in vita Aulica devote

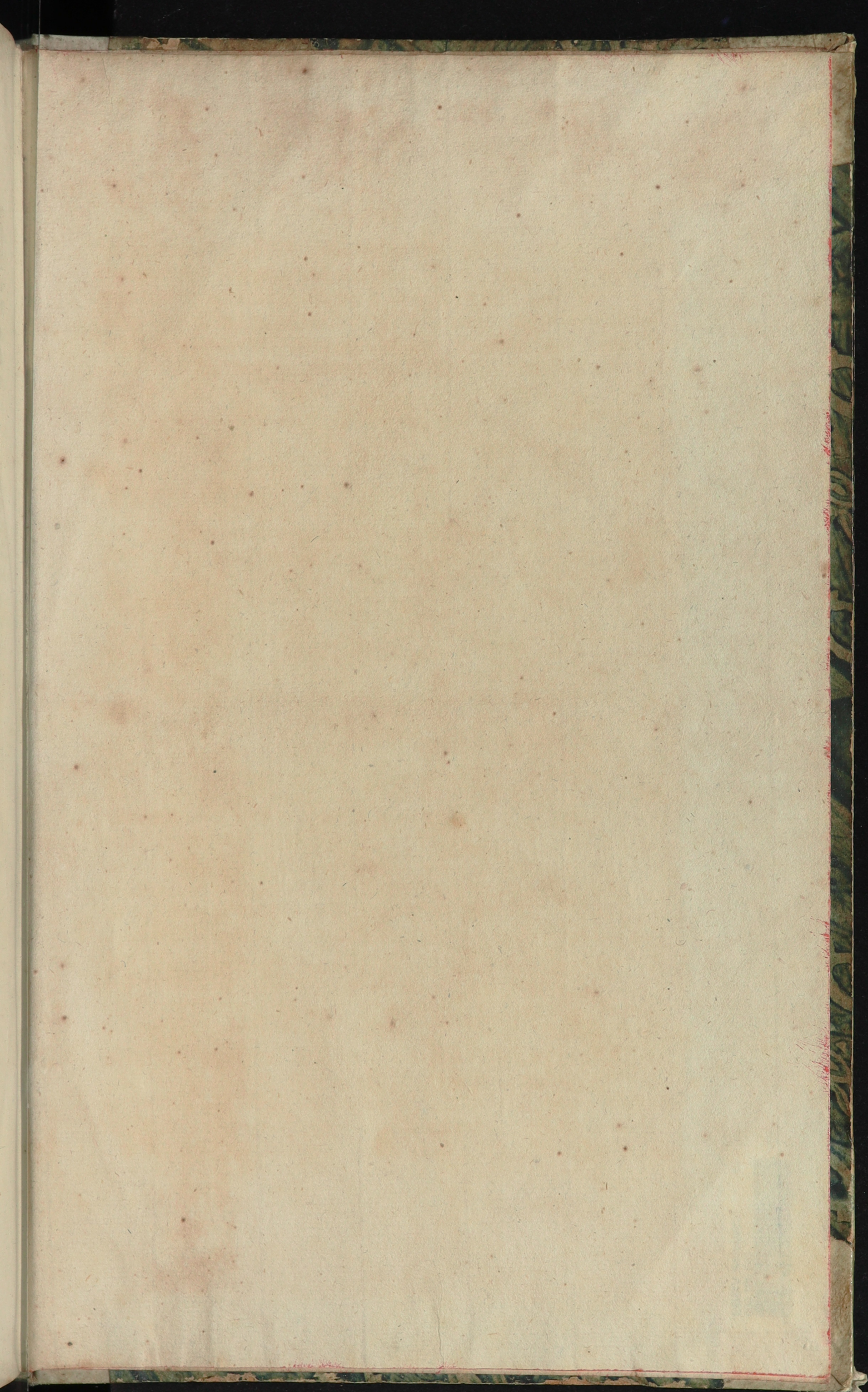
devote & pie transactis, placuit beatæ, Sanctimonialibus Rostochien-
sibus adnumerari. Videbatur jam sibi assecuta summum
felicитatis fastigium, cum in hac privata vivendi ratione inveniret,
quod appetebat unice, indefesse ut circa preces, & pensitandas
bonitates Divinas occuparetur. Deus autem ad majora eam
servans, effecit, ut XII. annis inter Conventuales consumptis, suf-
fragio solenni, & gratia *Serenissimi Principis ac Domini, Domini CA-
ROLI LEOPOLDI*, Ducis Regnantis Megapolitani, Principis
vetustæ Gentis Henetæ, Sverini, & Raceburgi, Comitis item Sve-
rinensis, Terrarum Rostochii & Stargardiæ Dynastæ, Domini
nostri longe Clementissimi, eligeretur DOMINA hujus Cænobii,
sæpius laudati. Sic ansa suppeditabatur Pietatem cum gravitate
& prudentia conjungendi, per VI. enim annos functa fuit hoc ar-
duo munere ingenue & laudabiliter. Et ita honore conspicua,
virtutibus laudata, Deo chara, orbem cum cælo permutavit Anno
M DCC XXVI. d. IV. Januarii, hora antemeridiana XI. Anno Æ-
tatis suæ LXV. Hæc illa laudatissima Virgo, cui honoris mo-
numentum ipse struxit Deus. Sane tentationibus spiritualibus
vidimus eam sæpius acute probatam, sed & a Deo largiter solatio
ditatam. Amabat Deum, tot ejus bonitates cognoscens, tot be-
nevolentias experta; orabat ardentem, credebat confidentem, do-
cebat & se & alias intrepide & vigilanter, erogabat & dabat lar-
giter, colligebat solamen Divinum avide, præcipiebat prudenter,
vitam æternam adspirabat anxie, tradebat spiritum hilariter, dum
vivebat regendum Deo, dum moriebatur excipiendum beandum
Salvatori. Majora sane non novimus quam hæc, ut dicamus:
verè vixit, verè vivit, nec morietur gloria ipsius, dum vivit æ-
ternus. Huic beatæ cum paraverit ipse Deus honoris monu-
mentum, absit, ut nostram impendamus operam, quo prædice-
mus eandem ulterius, DEO pro laudibus beatæ loquente, filemus
lubenter: & dummodo illa adhuc fuerint addita, quæ de ægro De-
functæ statu Vir Prænobilissimus, atque Experientissimus, DN.
GEORGIUS CHRISTOPHORUS DETHARDING, Medicinæ
Doctor, & Practicus felicissimus, fautor ac Cognatus noster ho-
noratissimus, æstimatissimusque, nobis communicavit, sequentis
tenoris: *Scorbutus fuit Morbus, quo diu satis beate Defuncta correpta,*
quique ob deficientem justum corporis motum, & abstinentiam à Medica-
mentis, tam altas sensim sensimque sparsit radices, ut lectum sæpius cu-
stodire Illa fuerit coacta. Nunc enim sub specie Arthritidis vim suam
exseruit, nunc febriles imitatus motus, nunc Cardialgiis ac angustiiis
præcordiorum fuit molestus. Quinque ante obitum diebus vocatus attuli
quidem remedia, quæ omni intentioni satisfacere posse visa mihi fuere,
ut eventus quoque votis in tantum annuerit, quandoquidem graviora
symptomata remisere, ut citrà tantas molestias incedere valuerit; Ast,
cum ex officii ratione, ab animi commotionibus vacua haud semper esse
potuerit, ex improvise demum spasms ac convulsionibus tacta, spatio
sesquihoræ, animam efflavit, hancque Creatori non sine cordolio omnium
adstantium reddidit: nil quicquam his lineis inferendum amplius

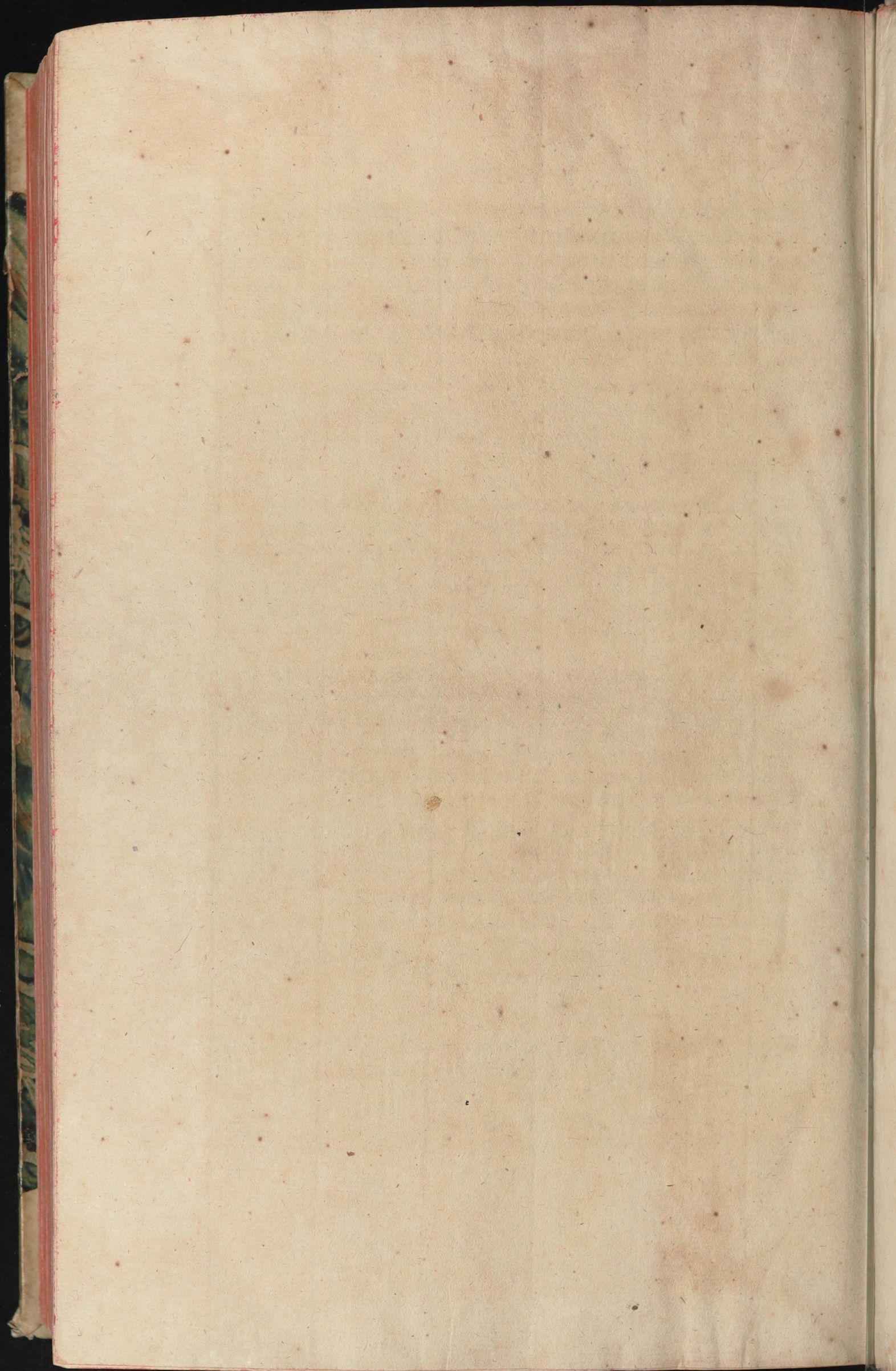
esse ducimus, quam ut indicemus : parari exequias huic beatæ,
ad tumbam efferendæ. Erit jam nostrum, ut eam, quam ipsa vir-
tus, dum vixerat, ornavit, nostra sedulitate aliis commendemus
post mortem ornandam, hincque quam officiose & decenter invi-
temus Omnium Ordinum Proceres ac Cives, ut funeri humando
adsint frequenter, suæque honorifica præsentia declarent, quam
sibi sit curæ, & quantopere cordi, vera pietas & virtus, ita ut no-
lint carere suis officiis, laudibus & encomiis, Exemplar pietatis,
imaginem virtutis, Virginem gloria immortalis
fulgidam.

Dab. Rostochii Anno cl^o lxxx xxvi.
die 6. Februar.
Sub Sigillo Rectoratus.

*Conventus erit in Æde Jacobæa,
hora I. audita.*

eri, & laudari publice ob ea, quæ fiunt privatim. Ea sane
familias, quæ in gloriam Dei & commodum Reipublicæ
erit liberos, eosque in timore & adhortatione ad Deum edu-
probe, quæ mariti necessitates juvat, rem æconomicam
e dispensat, humanitate & affabilitate solatio est ex curis pu-
delassato marito, imo suam prudentiam sociat arduis mariti
liis, atque exhilarando, leniendo, compescendo, & marito
omnibus domesticis suam probatam reddit dulcedinem, patien-
& circumspeditionem, ea inquam non quid minus meretur
æ Viris maxime laudatis. Fides enim cujuslibet in suo
negotiis & operibus diadema est fulgidum, jubar excellens,
us maximus. Hinc ergo omnibus fœminis maritatis, quæ
inserviando, proximo conducendo omnem navant operam,
atur splendidissima honoris Monumenta. Imo, quod decoris,
svavitatis, quod dulcedinis, prudentiæ, tolerantia, patientiæ,
ositatis, laboriositatis, & reliqui decoris maritata possident,
natura propitiâ eum in finem videtur in eas collatum, quo
posis familiæ, & ex familiis matresfamilias, atque
ia earum maneat perennis.

videmus extra matrimonium vivere Virgines,
gavit natura, per quod nominis sui Monumentum
sane sentiunt plurimi. Utut enim videamus eas
as, virtuosas, laudamus quidem eas in quantum
ex hoc earum statu redundat ad Reipublicæ com-
in iis post mortem laudandis occupamur parce.
sic subscriberet sententiæ, aut perditæ praxi? Ad
moniales præsertim digitum intendo, probe gna-
a Virtutis tramite deflectat orbis, quando illis
m privilegia, quas Principum immunitates, &
olunt esse venerabiles, parum exhibetur venera-
nonnullis, & deliciis mundanis deditis hominibus.
ultantur Sanctimonialia, factis suis votis, ab omni
npositi & luxuriantis orbis, vitam degunt privatam
gotiis publicis non interfunt; hinc vero juberent
le multa gloria celebratissimis Christianis? Dico
enta Sanctimonialium plus habent honoris, plus
iæ, monumentis hem! quam multorum, etiam de
meritorum. Omnibus tribubus Israëliticis, cum
r fortem patrimonia & bona hereditaria, memini,
bus ipsius filiis tributum esse nihil; quare? ut ef-
e suis fratribus? Non, sed ut excelleret, ut an-
es, ipso Deo dicente Num. XII. 20. *In terra eo-*
possessionem, & pars non erit tibi inter eos, EGO SUM
POSSESSIO TUA inter filios Israëlis. Sic felici-
alium esse annumerandum opinor, quod desti-
tiis & vulgaribus mediis erigendi sibi honoris mo-
nim ipse Deus noluisse videtur concedere, ut eri-

B 2

gatur